

COMMENTAAR

Samen staan kerken sterk, ook in het klimaatvraagstuk

IN DE GROTE OF JACOBIJNERKERK Hielden vertegenwoordigers van tien Leeuwarder kerken dinsdagavond elkaars handen vast. Het was de symbolische presentatie van het Convenant Groene Kerken Leeuwarden-Ljouwert. 75 bezoekers spraken vervolgens in de kerk met elkaar over geloof en duurzaamheid. Ze willen het thema 'klimaatverandering en de Bijbelse verantwoordelijkheid voor de schepping' in vijf jaar zichtbaar maken. Daarbij is het streven activiteiten te organiseren die niet alleen binnen de geloofsgemeenschappen plaatsvinden, maar ook daarbuiten meebeleefd worden. Te denken valt aan buurttuinen en deelwinkels.

Binnen kerkelijk Nederland is oktober een populaire maand om na te denken over duurzaamheid en verantwoordelijkheid. Zo is het aanstaande zondag Micha Zondag, met dit jaar als thema 'klimaatrechtvaardigheid = naastenliefde'. Harmen Niemeijer, directeur van Micha Nederland, vraagt zich daarbij af: 'Wat is gerechtigheid nu de aarde steeds verder opwarmt?'

De groenkerkelijke beweging wint aan populariteit sinds Trees van Montfoort in 2019 haar boek *Groene theologie* publiceerde. Daarin beargumenteert ze dat de mens niet de kroon op de schepping is: we zijn er een onderdeel van – net als dieren en planten. Van Montfoort: 'We hebben te lang geheerst over de aarde.' Dat deze denkwijze aan populariteit wint, blijkt ook uit de interesse voor duurzaamheidsevenement Groen-Gelovig, dat op 21 oktober plaatsvindt: het aantal beschikbare kaarten is verruimd van 600 naar 1000.

Door de groeiende aandacht voor duurzaamheid en ecologische rechtvaardigheid, gaat het ook steeds vaker over gemeenschappen die het minst hebben bijgedragen aan klimaatverandering, maar de zwaarste klappen te verduren krijgen: armoede, mislukte oogsten, natuurrampen. Kerken en kerkgangers kunnen dat niet allemaal oplossen, maar ieder stapje helpt. In de brief *Laudate Deum* (Prijs God), die paus Franciscus aan het einde van de Periode van de Schepping publiceerde, roemt hij de inspanningen van huishoudens en kleine gemeenschappen. Hij noemt als voorbeeld mensen die proberen minder afval te produceren of die de negatieve gevolgen voor de schepping meewegen bij de aanschaf van nieuwe kleding. Zij creëren een nieuwe cultuur, aldus de paus. 'Laten we ons realiseren dat hoewel dit vanuit kwantitatief oogpunt niet meteen een opmerkelijk effect heeft, we wel grote transformatieprocessen helpen teweegbrengen.'

Dat vertegenwoordigers van tien Leeuwarder kerken elkaar nu vasthouden, in de ogen kijken en tegen elkaar zeggen dat ze zich willen inzetten voor een groenere en betere wereld, betekent uiteindelijk veel. Zo stimuleren ze elkaar, gemeenteleden en idealiter ook mensen die nooit in de kerk komen om meer te doen voor milieu en sociale rechtvaardigheid. Door samen het goede voorbeeld te geven, bereiken ze meer mensen, sluiten meer kerken zich aan, en dragen ze bij aan 'een nieuwe cultuur'.

hoofdredactie@frieschdagblad.nl

Jan Auke Brink verwoordt de mening van het Friesch Dagblad

Kerken en kerkgangers kunnen het niet allemaal oplossen, maar ieder stapje helpt

FRYSLÂN

'Doorbreek vertrouwde patronen'

Toekomstig Slavernijmuseum doet ideeën op

REPORTAGE BRAINSTORMSESSIE

Jorien de Keijzer

Leeuwarden | Politici, docenten, nazaten en onderzoekers kwamen dinsdag samen om te praten over het nieuwe Nationaal Slavernijmuseum. Sommige deelnemers voelden zich eindelijk gezien en gehoord. „Het is fijn dat er gewoon over gesproken mag worden.“

In dBieb in de Blokhuispoort Leeuwarden hangt een ontspannen sfeer: er is livemuziek en iedereen kan genieten van roti voordat er gebrainstormd kan gaan worden. De opkomst is met enkele tientallen vrij klein, vergeleken met bijeenkomsten in de Randstad, vertelt kwartiermaker David Brandwagt, maar de groep is divers: zo-

wel in kleur als beroep.

In Fryslân is het belangrijk om het over het slavernijverleden te hebben, zo onderstreept Arjen Dijkstra, directeur van Tresoar. „Het afgelopen jaar ben ik met slavernij bezig. In de Friese taal en cultuur zit een stukje slavernijverleden. We gaan daar niet goed mee om.“ Om duidelijk te maken hoe weinig er eigenlijk bekend, deelt Dijkstra een paar statistieken. „Ons archief is dertig kilometer lang. Als ik op slavernij zoek, krijg ik twee hits. Bij slaven vijf hits.“

Het slavernijverleden maakt nog veel los bij sommigen. Jaleesa Schiphorst van het comité 30 juni-1 juli Fryslân denkt aan wat het museum kan betekenen voor de mensen die nu en in de toekomst moeite hebben met het onderwerp. „Voor mij is het